

Indicatorii

- Saraciei
  - Incidenta;
  - Decalajul;
  - Acuitatea (duritatea);
  - Ponderea populatiei.
- Inegalitatii
  - Gini
  - Raportul chintilic
  - Ponderea primei chintile in consum

Sarcinile si indicatorii OMD nr.1

1: Reducerea în jumătate, între anii 1990 și 2015, a ponderii persoanelor cu venit sub un dolar pe zi (la PPC)	Ponderea populației cu venit sub un dolar pe zi (la PPC)	22
	Decalajul săraciei (incidența × coeficientul profunzimii săraciei)	5,8
	Ponderea celei mai sărace chintile în consumul național	7,1
2: Reducerea în jumătate, între anii 1990 și 2015, a ponderii persoanelor care îndura de foame	Ponderea copiilor mai mici de 5 ani cu greutatea sub normă	3
	Ponderea populației subalimentate	10

Natura saraciei în Moldova

- Saracia în Moldova – fenomen complex si ambiguu;
- Factori care altereaza tabloul statistic
  - Extinderea mare a economiei neoficiale în Moldova;
  - Exodul populatiei la munci peste hotare, eroare în calcularea veniturilor medii;
  - Transferuri din strainatate, 2002 cca 250 milioane dolari: venituri suplimentare = $250 \text{ milioane dolari} / 3 \text{ milioane cetateni} / 12 \text{ luni} * 13,57 \text{ lei} = 94,2 \text{ lei lunar}$.

Estimarea indicator. 1

- Calcularea paritatii de cumparare leu-dolar = $PIB_{lei} / PIB_{dolari, PPC}$ (2002=2,72 lei-dolar);
- Exprimarea pragului de 1 si 2,15 dolari în lei MD la PPC de la punctul 1 (2002=2,72 si respectiv 5,44 lei-dolar);
- Calcularea incidentei saraciei (SBGC).

Calcularea incidentei saraciei, pragul 1 si 2,15 dolari, 1997-2002

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Pe adult echivalent						
1 USD	6,7	10	11,9	8,8	6,8	4,3
2,15 USD	21,1	31,2	41,4	34,7	27,6	19,6
Neajustate						
1 USD	10,8	15,8	20,6	15,3	11,5	7,6
2,15 USD	33,3	44,5	58,1	51,4	41,8	33

Estimarea saraciei pentru 1993-96

- 1997-2002 corelatie semnificativa între *incidenta saraciei absolute (P)* si *raportul mediu anual dintre salariul lunar si bugetul minim de consum (S/B)* = - 0,65 si respectiv = - 0,73;
- $P=a(S/B)+b$;
- Identificarea parametrilor regresori a si b si “retropolarea” pentru 1993-1996.

Estimarea incidentei saraciei, pragul 1 si 2,15 dolari, 1993-96

	1993	1994	1995	1996
Pe adult echivalent				
1 USD	4,3	11	9,3	8,8
2,15 USD	16,7	39	33,3	31,6
Neajustate				
1 USD	6,3	18,2	15,3	14,2
2,15 USD	28,3	55,5	48,6	46,5

1990-1992?

- 1988: 75 de ruble/luna - prag al saraciei în URSS;
- Anuarul statistic: 1990, 6% din populatia avea venituri globale lunare mai mici de 75 (tinând cont de inflatia de 3% anual);
- “A Better World for All” – în 1990 în tarile din Europa Centrala si Asia Mijlocie incidenta medie a saraciei constituia 2%;
- Nivelul aproximativ al incidentei saraciei pentru 1990: 3-6%
- Reperul formal pentru 2015: 1,5-3%.

Riscurile estimarilor statistice pe baza SBGC

- Modificarile sociale fundamentale care au afectat societatea în perioada tranzitiei;
- SBGC de pâna la 1997 nu erau reprezentative, fiind orientate nu la caracteristicile individului, ci la grupurile socio-economice;
- SBGC din 1990-1997 nu reflectau corect structura societatii;
- Nu se tine cont de sistemul de echivalenta;

Deficiențele sistemului statistic, înc. anilor 1990

- Dezorganizarea și reorganizarea sistemului statistic;
- Până în anul 1994 – SPM, diferit de SCN;
- Până în 1993 Moldova s-a aflat în zona rublei;
- Valoarea reală a indicatorilor din 1991-1994 este alterată de hiperinflația caracteristică acelei perioade;
- Până la sfârșitul anului 1992 practic a fost păstrat controlul asupra prețurilor, ceea ce a produs distorsiuni valorice semnificative;
- Este problematic să vorbim de o paritatea puterii de *cumparare* în condițiile deficitului acut de marfuri.

Anul de reper pentru OMD 1?

- 1990 problematic:
  - Problemele statistice mentionate mai sus;
  - Transformari economice, sociale si politice care au schimbat radical situatia si natura sistemului;
- Alternative:
  - 2000 – încheierea etapei de recesiune acuta;
  - 1997 – primul SBGC metodologic relevant si statistic reprezentativ;
- Polonia: 1994, Albania – 1998.

Evaluarea capacitatilor institutionale de monitorizare

Elemente	Evaluarea			
	Excelenta	Acceptabila	Slaba, dar în progres	Slaba
Capacitatea de formulare a strategiilor si politicilor			?	
Cadrul legal		?		
Executarea cadrului legal				?
Resurse financiare				?
Resurse umane			?	

Evaluarea capacitatilor institutionale de monitorizare (continuare)

Elemente	Evaluarea			
	Excelenta	Acceptabila	Slaba, dar în progres	Slaba
Colectarea informatiei		?		
Calitatea informatiei			?	
Prelucrarea statistica a informatiei		?		
Analiza informatiei existente	?			
Gradul de dezagregare		?		

Evaluarea capacitatilor institutionale de monitorizare (continuare)

Elemente	Evaluarea			
	Excelenta	Acceptabila	Slaba, dar în progres	Slaba
Mecanisme de monitorizare			?	
Coordonarea				?
Identificarea indicatorilor si sarcinilor				?
Urmărirea impactului politicilor asupra saraciei			?	

Evaluarea capacitatilor institutionale de monitorizare (continuare)

Elemente	Evaluarea			
	Excelenta	Acceptabila	Slaba, dar în progres	Slaba
Integrarea cheltuielilor de monitorizare în bugetele publice				?
Integrarea OMD în luarea deciziilor			?	
Reforme coerente si realiste				?
Implicarea APL				?

Evaluarea capacitatilor institutionale de monitorizare (continuare)

Elemente	Evaluarea			
	Excelenta	Acceptabila	Slaba, dar în progres	Slaba
Consultarea societatii civile				?
Relatiile cu publicul				?
Flexibilitatea si capacitatea de învățare		?		
Relatiile cu organismele donatoare				?

Deficiente institutionale majore

- Nu exista un prag al saraciei recunoscut oficial;
- Limitarea la aspectele materiale ale saraciei;
- Ultimul recensamânt general – 1989;
- Nivelul de dezagregare;
- Natura si dinamica somajului nu sunt cercetate adecvat;
- Nu este evaluata saracia pe categoria etnica;
- Sunt necesare cercetari asupra vulnerabilitatii la saracie;

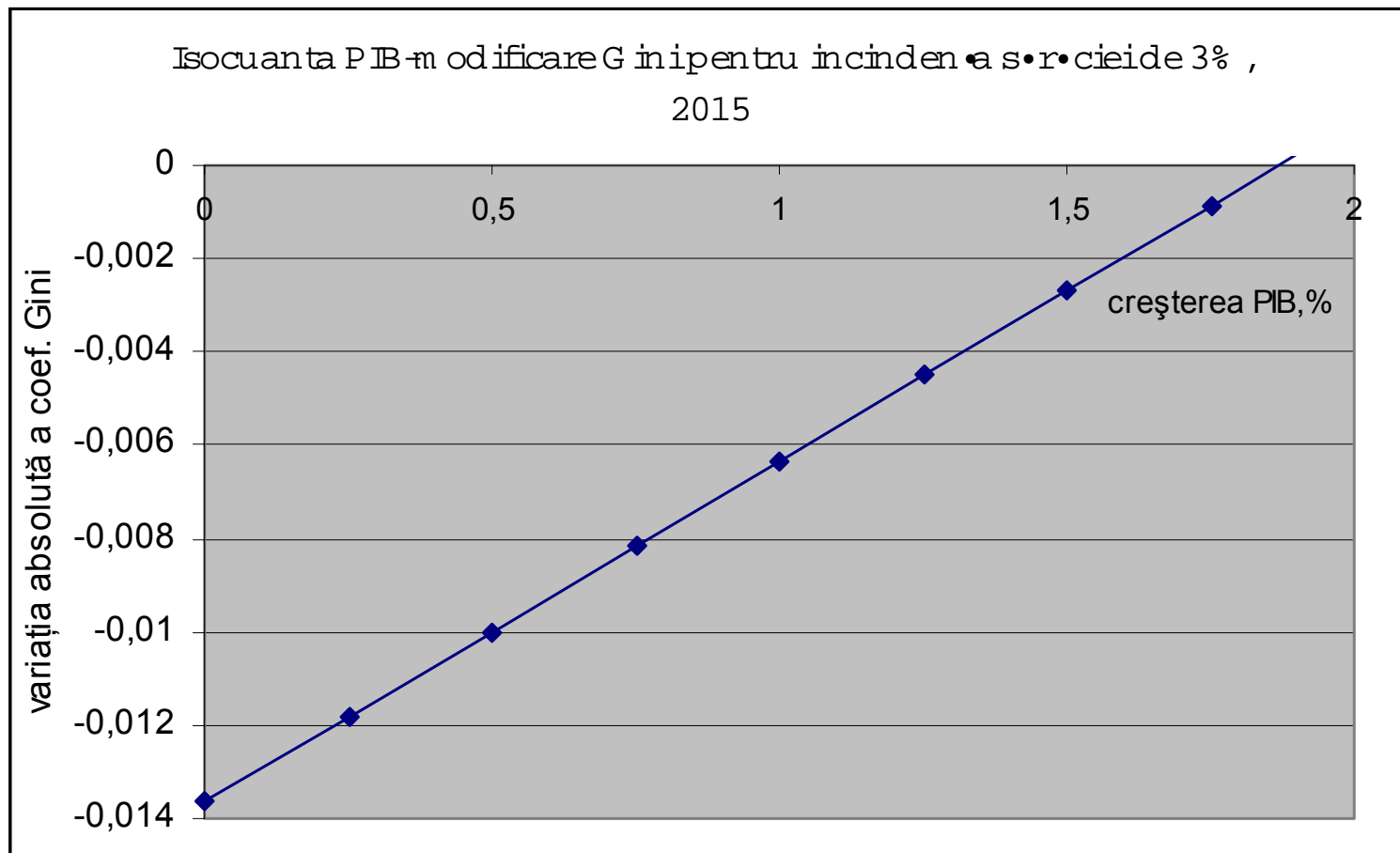
Deficiente institutionale majore (cont.)

- Nu este monitorizat impactul evolutiilor macroeconomice si structurale asupra saraciei;
- Nu este efectuata cercetarea “încrucisata” a accesului la servicii publice pe regiuni;
- Analize mai detaliate asupra repartizarii veniturilor pe factori de productie;
- Societatea civila – implicata insuficient;
- Evaluarea mai buna a impactului politicilor asupra saraciei;

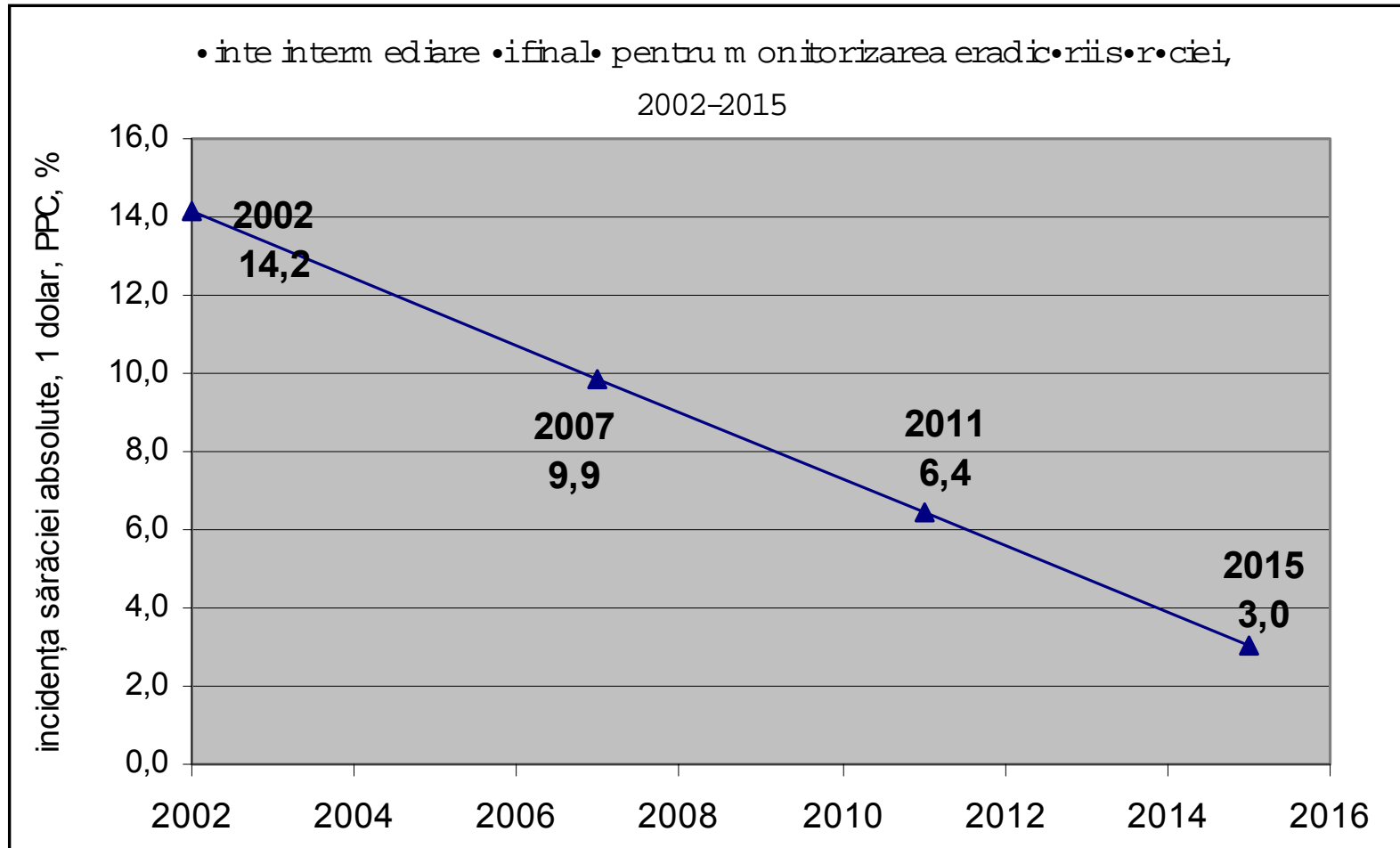
Perspectivile realizării OMD 1

- la o rată anuală de creștere economică de 1%, în cazul în care coeficientul Gini nu variază, incidența sărăciei absolute diminuează cu 0,22 puncte procentuale;
- la o creștere economică de 0%, o reducere absolută a coeficientului Gini cu 0,01 rezultă într-o diminuare a sărăciei cu 0,49 puncte procentuale;
- Dacă se vor menține tendințele din perioada de referință, adică:
  - o creștere economică anuală medie de 1,16%
  - o reducere absolută anuală medie a coeficientului Gini de 0,003,
- atunci până în 2015 sărăcia va coborî la nivelul de 5,94%

Tinta incidentei pentru 2015 – 3%

Tinte intermediare

Impedimente

- Bariere
  - Lipsa accesului la capitalul tehnic si la credit în agricultura.
  - Politica fiscală si comercială care nu favorizează dezvoltarea si modernizarea sectorului agricol si transformarea acestuia într-o activitate rentabilă.
  - Baza de exporturi îngustă, reprezentată de marfuri cu o valoare adăugată mică.
  - Dependenta foarte înaltă a populației din Moldova de agricultura
- Riscuri
  - Condițiile meteorologice nefaste;
  - Socuri macroeconomice interne;
  - Crize financiare regionale

Recomandari metodologice

- Adoptarea unor praguri oficiale;
- Metodologii de evaluare subiectiva;
- Monitorizari operationale;
- Modificarea metodologiei de calculare a BMC;
- Instruirea autoritatilor APL în evaluarea saraciei;
- Introducerea indicatorilor:
  - Vulnerabilitatea la saracie
  - Coeficientul de prosperitate sociala
  - Coeficientul sintetic geografic al saraciei

Recomandari de politici

- rationalizarea cheltuielilor publice, cu accent pe securitatea sociala;
- alocarea mai precisa a fondurilor catre persoanele care cu adevarat au nevoie de ele;
- restructurarea sectorului energetic, generator de pierderi sociale si economice înalte;
- consolidarea mediului de afaceri;
- transparenta si probitate a administratiei publice si a politicilor;
- dezvoltarea sectorului agricol si a industriei alimentare;
- dezvoltarea comertului extern, mai ales cu produse agricole si alimentare.
- economia rurala